

Warszawa, dnia 21 grudnia 2018 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Zastępca
Rzecznika Praw Pacjenta
Grzegorz Błażewicz

RzPP-DZP-WRII.420.65.2018

Pan
Zbigniew Król
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Zdrowia
ul. Miodowa 15
00 – 952 Warszawa

Dzieci i młodzież doświadczające kryzysu psychicznego oczekują pomocy od nas – dorosłych. Oczekują jej ich rodzice i opiekunowie oraz środowisko profesjonalistów zaangażowanych w tworzenie systemu opieki psychiatrycznej dla najmłodszych pacjentów. W trosce o ich zdrowie i życie zwracam się raz jeszcze o podjęcie doraźnych oraz systemowych działań usprawniających obszar opieki psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży.

Ochrona praw dzieci i młodzieży stanowi jeden z priorytetów Rzecznika Praw Pacjenta. Dlatego też z ogromnym niepokojem przyjmuję wpływające do mnie informacje o kryzysowej sytuacji w kolejnych podmiotach leczniczych zapewniających całodobową opiekę psychiatryczną dla dzieci i młodzieży. Szczególne trudności występują na Mazowszu, gdzie – wskutek braku lekarzy psychiatrów – czasowo zawiesił swoją działalność psychiatryczny oddział dziecięcy w Józefowie. W efekcie tej decyzji drugi z funkcjonujących oddziałów dziecięcych w województwie mazowieckim jest ponadnormatywnie obłożony, co nie tylko negatywnie wpływa na stopień przestrzegania praw pacjenta, ale przede wszystkim może mieć bezpośredni wpływ na zdrowie, a nawet życie przebywających tam pacjentów, bądź oczekujących na przyjęcie. Sytuacja w województwie mazowieckim jest kryzysowa. Biorąc jednakże pod uwagę fakt, że system opieki psychiatrycznej jest systemem naczyń

połączonych, wydarzenia na Mazowszu przekładają się na sytuację w innych województwach. Do Rzecznika docierają sygnały o problemach w województwie wielkopolskim czy dolnośląskim, gdzie wprawdzie nie doszło do zamknięcia oddziałów dla dzieci czy młodzieży, jednak sytuacja również wymaga szczególnego zainteresowania. Bez wątplenia na taki stan rzeczy, szczególnie w centralnej i wschodniej Polsce, wpływa brak oddziału psychiatrii dzieci i młodzieży w województwie podlaskim. Problematyce psychiatrii dzieci i młodzieży była poświęcona również znaczna część posiedzenia Małopolskiej Rady Zdrowia Psychicznego, które odbyło się w dniu 20 grudnia br. w Krakowie. W porównaniu z innymi województwami sytuacja w Małopolsce wydaje się być bezpieczna, lecz tylko pozornie, gdyż – jak wskazywano w dyskusji – absencja choćby czterech czy pięciu lekarzy psychiatrów mogłaby poważnie zachwiać ten stan rzeczy. Na potrzebę podjęcia pilnych działań doraźnych wskazuje również Konsultant Krajowy w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży Pani Profesor Barbara Remberk. Swoje wystąpienie do Ministra Zdrowia Pana Profesora Łukasza Szumowskiego rozpoczęła od słów: „Pragnę poinformować Pana Ministra o dramatycznym kryzysie w obszarze psychiatrii dziecięcej”, a zakończyła apelem o podjęcie natychmiastowych działań w zakresie finansowania oraz zapewnienia ciągłości świadczeń w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia dziecka. O pilne działania apeluje nie tylko konsultant krajowy ds. psychiatrii dzieci i młodzieży. Kilka dni temu w przekazie internetowym pojawiło się emocjonalne nagranie¹ Pani Moniki Jaskólskiej, znanej działaczki społecznej, matki trojga dzieci, inicjatorki akcji „Nie wypada nie pomagać”. Pani Jaskólska wskazuje, że jedynie w ciągu kilku dni otrzymała informacje od trojga swoich znajomych, że ich dzieci próbowały odebrać sobie życie i wymagają specjalistycznego wsparcia.

Z wielkim uznaniem przyjmuję systemowe działania podejmowane przez Ministra Zdrowia zarówno w zakresie psychiatrii dorosłych, jak też dzieci i młodzieży. Słowa uznania kieruję za zaangażowanie i zainteresowanie Pana Ministra sytuacją pacjentów psychiatrycznych. Osobisty udział w spotkaniach roboczych, konferencjach i posiedzeniach różnych gremiów wskazuje, że los psychiatrii jest Panu Ministrowi szczególnie bliski. Dzięki Pańskiej przychylności i determinacji udało się zainicjować długo oczekiwany pilotaż centrów zdrowia psychicznego dla osób dorosłych oraz powołać w resorcie zdrowia zespół ds. psychiatrii dzieci i młodzieży. Półroczne doświadczenie pilotażu centrów zdrowia psychicznego i pierwsze pozytywne oceny ich funkcjonowania pokazują, że warto nie bać się nowych rozwiązań. Wypracowanie przez zespół ds. psychiatrii dzieci i młodzieży propozycji

---

¹ <https://www.facebook.com/monia.jaskolska/videos/2041878799182956/>

rozwiązań systemowych daje nadzieję, że w dłuższej perspektywie również w tym obszarze nastąpi długo oczekiwana poprawa. Mając na względzie przywołane działania Pana Ministra, w imieniu tysięcy dzieci i młodzieży oczekujących na pomoc lekarza psychiatry, zwracam się z uprzejmą prośbą o podjęcie niezwłocznych działań systemowych oraz doraźnych, które pozwolą najmłodszym pacjentom i ich bliskim z optymizmem i poczuciem bezpieczeństwa wejść w nowy 2019 rok. Będę zobowiązany za poinformowanie mnie o podjętych i planowanych działaniach.

Pozostaję z wyrazami szacunku

Z upoważnienia

Rzecznika Praw Pacjenta

ZASTĘPCA RZECZNIKA PRAW PACJENTA

Grzegorz Błażewicz

Do wiadomości:

1. Pani prof. Barbara Remberk, konsultant krajowy w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, Instytut Psychiatrii i Neurologii, 02 – 957 Warszawa, bremberk@ipin.edu.pl;
2. Pan Mikołaj Pawlak, Rzecznik Praw Dziecka, Biuro Rzecznika Praw Dziecka, ul. Przemysłowa 30/32, 00-450 Warszawa, e – PUAP;
3. Konsultanci wojewódzcy w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży;
4. Rzecznicy Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego.